

*Regeringens
budgetproposition
2012 ur ett
studentperspektiv*

- SFS kommenterar

SFS

Sveriges förenade studentkårer

Förord

Året budgetproposition kallas *Tid för ansvar*, ett grepp som missats på utbildningsområdet och kring studenternas situation. Regeringen menar att de i höstens budgetproposition valt att satsa på kvalitetshöjningar, men i själva verket handlar det främst om omfördelningar av redan befintliga resurser. För att Sveriges ska kunna vara en kunskapsnation i världsklass och stå sig i den internationella konkurrensen måste blicken höjas och reella kvalitetssatsningar göras över hela utbildningsområdet.

Vi ser positivt på regeringens erkännande av urholkningen av utbildningsanslagen, det är något som SFS och sektorn länge har påpekat. Att de tidigare aviserade kvalitetssatsningarna på de utbildningar som har allra lägst ersättning görs permanenta är så väl efterlängtad som nödvändigt. Nu behövs dock ett helhetsgrepp för att säkra kvaliteten i all högre utbildning, reformer baserade på omfördelningar räcker inte!

Ett starkt och oberoende studentinflytande är centralt för en högkvalitativ utbildning. Studentkårernas kvalitetsdrivande verksamhet är ovärderlig för så väl studenter som för lärosätena. Studentkåreerna upplever ett omvälvande omställningsarbete efter kårobligatoriets avskaffande, något som tyvärr inte uppmärksammas i budgetpropositionen. Vi efterlyser därför en uppföljning av de konsekvenser som avskaffandet har inneburit.

Studenters trygghet är under all kritik och målet måste vara att ingen student ska stå utan skydd. Dagens sjukförsäkringssystem är ett snårigt lapptäcke av särlösningar som få studenter klarar av att hålla sig kvar inom. Helhetslösningar behöver skapas för komma till rätta med studenternas svåra situation, därför är vi glada över den översyn som planeras. Särskilt brådskande anser vi vara studenters möjlighet till deltidssjukskrivning, något som i förlängningen även skulle gynna fler än studenterna.

Sammanfattningsvis efterlyser SFS en reell satsning på högre utbildning samt åtgärder för ett starkt och oberoende studentinflytande. Att studenter därtill omfattas av trygghetssystemen är en förutsättning för Sverige ska nå målet och vara en kunskapsnation i världsklass.

Stockholm 110921

Camilla Georgsson
Ordförande

Sabine Pettersson
Vice ordförande

SFS är den samlade studentrösten som driver alla de gemensamma frågor som rör studenter på det nationella och internationella planet. SFS är en sammanslutning av över 40 studentkårer som sammanlagt representerar cirka 225 000 studenter.

Regeringens budgetproposition 2012 ur ett studentperspektiv

Innehållsförteckning

Utgiftsområde 15 Studiestöd	4
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	5
3.5 Vuxenutbildning	5
3.6 Universitet och högskolor	7
3.7 Forskning	12
Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande m.m.....	15
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	15
SFS efterlyser.....	17

Utgiftsområde 15 Studiestöd

3.7 Studiemedel m.m.

Studiemedel för utbildningar

Sammanfattning

Studiemedel för studier på ett utbildningsprogram som omfattar 60 högskolepoäng under ett normalstudieår får lämnas på heltid under 40 veckor även om studierna har bedrivits under ett färre veckor, dock minst 36 veckor. Detta gäller för vissa utbildningsprogram som har fått undantag från CSN:s standardregel. Regeringen bedömer att det ska gälla även för studier på utbildningsprogram som har startat den 1 januari 2010 eller senare, dock längst till och med utgången av 2014.

Kommentar

SFS ser positivt på att regeringen tagit till sig av den kritik som SFS och sektorn framfört i frågan. SFS ställer sig därmed bakom regeringens förslag och att de har gett möjligheter till drabbade utbildningsanordnare att se över sitt utbildningsupplägg. Det är viktigt att möjliggöra det mest lämpliga pedagogiska upplägget på utbildningar samtidigt som likvärdighet utbildningar emellan bör beaktas.

Socialförsäkring

Sammanfattning

Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen har bland annat i uppgift att analysera och föreslå regler för hur arbetsförmåga, respektive studieförmåga, ska kunna kombineras. För att kunna göra en samlad bedömning av regelverket för studerande vid sjukdom menar regeringen att det bör göras en parallell översyn av de bestämmelser som i dag finns inom studiemedelssystemet. Vid översynen bör särskilt belysas hur felaktiga utbetalningar ska kunna förhindras.

Kommentar

SFS välkomnar att regeringen har tagit del av de synpunkter SFS framförde i sin underlagsrapport till den parlamentariska socialförsäkringsutredningen och att regeringen insett problematiken som uppstår när studenter ställs utanför det vanliga trygghetssystemet. Därför ser SFS positivt på initiativet att, parallellt med PFSU, se över bestämmelserna om studiemedel under sjukdom. SFS anser att ett hållbart trygghetssystem för studerande inte är ett som består av sär lösningar. Vidare anser SFS att vissa åtgärder för studenter borde kunna genomföras redan innan utredningens avslut år 2013.

Högre bidragsnivå

Sammanfattning

Regeringens meddelar att den tillfälliga satsningen för de arbetslösa ungdomar mellan 20 och 24 år som saknar fullständiga betyg från grund- eller gymnasieskolan ska förlängas med ett år. Det innebär att de studerande kan ansöka om att få den högre bidragsnivån inom studiemedlet.

Kommentar

SFS anser att denna möjlighet är ett bra sätt att värna om allas möjlighet att ta steget till den högre utbildningen. De hinder som tidigare har funnits, kopplade till ålder, har varit godtyckliga eftersom de inte är anpassade efter de studerandes behov och livssituation. Tidigare krävdes att den studerande hade fyllt 25 år. SFS vill dock påpeka att kraven för en höjd bidragsnivå är svåra att förstå och kan vara ett hinder för den som söker bidraget.

Studerande med barn som avlider

Sammanfattning

Regeringen avser att under hösten 2011 återkomma med ett förslag om förbättrade villkor för studerande föräldrar i samband med att ett barn avlidit.

Kommentar

SFS har tidigare yttrat sig i frågan genom ett remissvar och har kritiserat studenters villkor vid sjukskrivning. Studenter har en svår situation och karenstiden för en student uppgår i dag till 30 dagar. SFS anser att studerande föräldrar ska ha rätt till sjukskrivning utan 30 dagars karenstid i samband med att ett barn avlidit.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

3.5 Vuxenutbildning

3.5.1 Grundläggande vuxenutbildning

Sammanfattning

Regeringen anser att det finns ett behov av förbättringar i den grundläggande vuxenutbildningen och har för avsikt att tillsätta en utredning i ärendet.

Kommentar

SFS anser att alla utbildningar ska vara av hög kvalitet och välkomnar därför en utredning om hur den grundläggande vuxenutbildningskvalitet kan förbättras. Vidare menar SFS att det är viktigt med ett levande studerandeflytande inom all utbildning och att vuxenstuderandes åsikter därmed beaktas i utredningen.

3.5.2 Yrkesvux

Sammanfattning

Regeringen har föreslagit att 500 miljoner kronor (motsvarande 5 000 årsplatser) ska satsas på yrkesvux under år 2012 och 100 miljoner kronor (1 000 årsplatser) under år 2013.

Kommentar

SFS välkomnar en fortsatt satsning på yrkesvux och ser det som ett positivt sätt att ta tillvara på allas kompetenser och erfarenheter. Ytterligare är det viktigt att validera de kompetenser som förvärvats genom yrkesvux-utbildningar, detta för att underlätta de studerandes möjlighet att få jobb efter avslutad utbildning samt för att främja deras mobilitet.

3.5.3 Nya satsningar på yrkeshögskolan

Sammanfattning

Regeringen har gjort bedömningen att yrkeshögskolan spelar en strategiskt viktig roll och meddelar fortsatta satsningar på yrkeshögskolan de kommande åren. Under åren 2012-2013 tillförs sammanlagt 150 miljoner kronor, vilket beräknas motsvara 1 500 årsplatser.

Kommentar

SFS välkomnar satsningen av samma anledning som ovan.

3.5.5 Fortsatt reformering av SFI

Sammanfattning

Regeringen har beslutat att tillsätta en utredning som ska föreslå hur valfrihet och individuell anpassning kan ökas inom SFI, detta bland annat genom ett system med "SFI-peng".

Kommentar

Studerandeflytande och studenters delaktighet är en viktig aspekt av alla utbildningar och SFS menar att det är viktigt att i utredningen beakta SFI-studerandes åsikter.

3.5.5 Folkbildning

Sammanfattning

Regeringen avser att under år 2011 påbörja en utvärdering av folkbildningen, där även folkhögskolelärarutbildningen ska ses över.

Kommentar

SFS menar att studerandeinflytande är en central del av alla utbildningar och att studerande på folkhögskolor därför ska vara delaktiga i utvärderingen.

3.6 Universitet och högskolor

3.6.1 Insatser för ökad kvalitet

Högre ersättning till humaniora och samhällsvetenskap

Sammanfattning

I enlighet med budgetpropositionen år 2011 sker en satsning på 200 miljoner kronor till hum-/sam-utbildningar under år 2012. Bakgrunden är resursurholkningen av grundutbildningen och den låga andelen lärarledd tid inom framförallt hum-/sam-området. I årets budgetproposition aviseras även en permanent höjning av anslagen till hum-/sam-området med 400 miljoner kronor från år 2013. Denna höjning finansieras genom att ersättning för inaktiva studenter återtas från lärosätena.

Kommentar

SFS har under lång tid uppmärksammat regeringen på bristen på lärarledd tid och konsekvenserna av resursurholkning i grundutbildningen. SFS ser positivt på att regeringen riktar satsningarna på att öka den lärarledda tiden till de områden som lider störst brist men ifrågasätter samtidigt att satsningen till stor del sker genom en omfördelning av pengar inom grundutbildningen. Utifrån regeringens egen förståelse av problemet med resursurholkning är det förvånade att resurser tas där resurser redan fattas.

Kvalitetssatsningar måste innebära ett större tillskott av resurser för att svensk högre utbildning ska kunna konkurrera med hög kvalitet.

Renodlade roller för myndigheterna

Sammanfattning

En särskild utredare har fått i uppdrag att förbereda och lämna förslag till åtgärder som behövs för genomförandet av en ändamålsenlig och effektiv organisering av de verksamheter som för närvarande bedrivs vid Höskoleverket, VHS och IPK. Syftet är att skapa en effektiv och tydlig ansvarsfördelning skapas där den granskande verksamheten skiljs från främjande verksamhet och service.

Kommentarer

SFS ser positivt på att utredningen bland annat syftar till att tydliggöra ansvaret för information till presumtiva och nuvarande studenter. SFS anser att det är viktigt att studentperspektivet även i fortsättningen är centralt i arbetet med att se över myndighetsstrukturen.

Studenter som inte är aktiva

Sammanfattning

Regeringen anser att det finns uppgifter som tyder på att en betydande andel av de studenter som antagits till högskoleutbildning har en låg aktivitetsnivå eller inte är aktiva alls. I beräkningen uppskattas det att dessa studenter motsvarar drygt 26 000 helårsstudenter eller cirka 900 miljoner kronor i anslag, när inresande studenter är exkluderade. Regeringen beräknar därmed med att grundutbildningsanslagen till universitet och högskolor minskas med 440 miljoner kronor från och med den 1 januari år 2013.

Kommentar

SFS anser det vara rimligt att lärosäten endast får ersättning för de studenter som de facto studerar. SFS vill dock påpeka att omfördelningen av dessa resurser inte får drabba högskolornas möjligheter att erbjuda ett brett och välplanerat utbildningsutbud. SFS är även tveksamma till det generella schablonavdrag på resurstilldelningen i grundutbildningen som är följden av denna förändring, då det finns en risk för att det slår mycket ojämnt. Hänsyn tas inte till att lärosätenas förutsättningar ser olika ut och risk finns för att det varierade utbildningsutbud som finns i landet i dag begränsas.

Samarbeten och samgående

Sammanfattning

Regeringen stödjer frivilliga sammanslagningar av lärosäten för minskat risktagande med 20 miljoner kronor år 2012 och 75 miljoner kronor kommande år.

Kommentar

SFS anser att detta förslag måste bygga på fullständig frivillighet och på att ett varierat utbildningsutbud över hela landet inte riskeras. Studenternas intresse måste stå i fokus och deras möjligheter till inflytande får inte begränsas.

3.6.2 Insatser för ökad frihet

Sammanfattning

Regeringen ska pröva om fler statliga lärosäten bör och kan ges möjlighet att ombildas till stiftelsehögskolor.

Kommentar

Ur studenternas perspektiv är det viktigaste, oavsett lärosätets ägandeform, att hög kvalitet, ett starkt studentinflytande och en hög rättssäkerhet garanteras.

3.6.4 Lärare i skola och förskola

Ny lärar- och förskollärarytbildning

Sammanfattning

För att säkra kvaliteten har de lärosäten som vill utfärda de nya examina behövt ansöka om examenstillstånd på nytt. Detta ledde till att inte samtliga ansökningar beviljades. En konsekvens av Högskoleverkets beslut om examenstillstånd bör därför bli att anslagsmedel omfördelas så att volymen på lärar- och förskollärarytbildningarna totalt kan upprätthållas.

Regeringen bedömde i propositionen *Bäst i klassen* att de nya lärar- och förskollärarytbildningarna med en tydlig struktur kommer att leda till färre avhopp och ökad genomströmning. Kravet på legitimation för lärare och förskollärare för anställning utan tidsbegränsning bedöms förstärka detta ytterligare. På längre sikt bedöms detta sammanlagt leda till lägre kostnader genom att färre studenter behöver antas för att uppnå samma antal examinerade som i dag. Med anledning av vad som redovisades i propositionen *Bäst i klassen* att takbeloppen för berörda lärosäten sänks med sammanlagt 30 miljoner kronor år 2012. För de kommande åren beräknas indragningen till 46 miljoner kronor år 2013, 62 miljoner kronor år 2014 och med 72,8 miljoner kronor från och med år 2015.

Kommentar

SFS anser att kvaliteten på utbildningarna ska vara hög och att detta ska vara ett genomgående krav inom all högre utbildning. Kvaliteten på utbildningen måste alltid stå i fokus men den geografiska spridningen av en så pass stor utbildning måste samtidigt beaktas, detta för att

tillgodose så väl kompetensbehoven som finns som möjligheten för studenter att ta del av utbildningen.

SFS anser att omfördelningen av platserna på lärarutbildningen kommer att behöva utvärderas, detta för att se vilka konsekvenser som uppstår av att lärarutbildningen ges vid färre lärosäten än tidigare.

Högre kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen

Sammanfattning

Regeringen föreslår att den verksamhetsförlagda utbildningen inom lärarutbildningen skiljs från utbildningsområdet och får ett högre ersättningsbelopp. Satsningen beräknas kosta 94 miljoner kronor och finansieras genom en sänkning av ersättningen inom området undervisning samt med indragning av resurser för inaktiva studenter.

Kommentar

SFS ser positivt på att regeringen uppmärksammar att en satsning behövs på den verksamhetsförlagda utbildningen. SFS anser det dock vara mycket viktigt att överföringen av resurser till den verksamhetsförlagda utbildningen inte sker på bekostnad av utbildningsområdets kvalitet.

3.6.5 Platser i högre utbildning

Sammanfattning

Den tillfälliga satsningen med 10 000 utbildningsplatser upphör år 2012. Under år 2012 görs dock ingen neddragning av anslagen till universitet och högskolor med anledning av införandet av studieavgifter för studenter från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Schweiz. För år 2012 skulle beloppet utgöra cirka 330 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 4 500 platser. Därutöver föreslås att den omfördelning av platser mellan några lärosäten som aviserades i budgetpropositionen för 2010 genomförs. Denna omfördelning bidrar till att underlätta nedtrappningen av den tillfälliga satsningen på högskoleplatser.

Kommentar

SFS ser positivt på att regeringen till det kommande året inte drar ner anslagen som baserades på de 10 000 extra utbildningsplatserna. Detta innebär att lärosätenas förutsättningar att anpassa sig till rådande förhållanden förbättras, något som i förläningen även gynnar studenterna.

Införandet av avgifter för tredjelandsstudenter har inneburit att andelen utländska studenter har minskat drastiskt. Detta får konsekvenser för högskolorna och i förlängningen riskerar kvaliteten i den högre utbildningen att sänkas.

Omfördelning av platser

Sammanfattning

Regeringen föreslår en omfördelning av utbildningsplatser. Medel ska anslås till 400 nya utbildningsplatser för civilingenjörer till höstterminen 2012, samt till ytterligare 200 platser år 2013. Höstterminen 2012 ska 50 utbildningsplatser inrättas på läkarutbildningen samt 12 utbildningsplatser på tandläkarutbildningen. Vårterminen 2012 anslås 100 utbildningsplatser för specialsjuksköterskor. Fler platser aviseras i kommande budgetpropositioner.

Kommentar

De omfattande omfördelningar av resurser som föreslås kommer att leda till ett minskat antal utbildningsplatser, vilken sannolikt kommer att överstiga den aviserade tillbakadragningen. Sverige behöver en hög andel välutbildade människor, både för att tillgodose arbetsmarknadens kompetensbehov och för att värna om det livslånga lärandets roll i samhället.

Regeringens detaljreglering av utbildningsplatser är förvånande i en tid av autonomi. Oklarheten i var omfördelningen sker oroar och SFS ser en risk för att utbildningsutbudets bredd kan komma att minska.

SFS vill även lyfta problematiken kring de aviserade satsningarna och oroas över om huruvida en konsekvensanalys gjorts på området. Nya utbildningsplatser aviseras på områden som är särskilt resurskrävande och därmed kommer att kräva medel från andra utbildningsområden. Denna satsning kommer därmed att minska det totala antalet utbildningsplatser i Sverige. Samtidigt finns en problematik kopplad till framför allt vård- och medicinarutbildningarna gällande studenternas möjlighet till verksamhetsförlagd utbildning. Redan i dag är det svårt för studenter inom dessa områden att kunna fullgöra denna del av sin utbildning inom Sverige då platser saknas. En ökning av antalet utbildningsplatser på området kommer inte underlätta situationen. SFS anser det vara viktigt att de utbildningar som tilldelas extra platser håller en hög kvalitet. Studenternas behov måste stå i fokus under expansionen inom utbildningsområdena.

3.6.7 Tillträdesfrågor

Sammanfattning

Den särskilda urvalsgruppen för sökande med utländska betyg tas bort och dessa sökande kommer i stället att konkurrera i urvalsgrupperna för svenska betyg. De ska även kunna få motsvarande högsta betyg med meritpoäng inkluderat. Detta från och med den 31 maj år 2012.

Kommentar

SFS ser positivt på att så väl studenter med utländska betyg som studenter med äldre svenska betyg får ökade möjligheter att erhålla meritpoäng. SFS ser även mycket positivt på förslaget att studenter med utländska betyg ska ingå i samma urvalsgrupp som dem med svenska betyg och därmed kan konkurrera om utbildningsplatser på ett mer likvärdigt sätt.

3.6.8 Stipendier

Sammanfattning

Regeringen anser att stipendiemöjligheterna för avgiftsbelagda studenter bör utökas och föreslår att ytterligare 20 miljoner kronor tillförs stipendieprogrammet och räknas av mot Sveriges biståndsbudget. Det innebar en utökning av stipendieprogrammet som administreras av Svenska institutet från 30 till 50 miljoner kronor. Dessa medel ska kunna sökas av studenter som kommer från alla länder vilka, enligt OECD:s biståndskommitté DAC, räknas som biståndsländer och inte enbart de länder Sverige idag bedriver utvecklingssamarbete.

Kommentar

SFS välkomnar att regeringen utökar stipendiesystemet för avgiftsbelagda studenter och ser satsningen som ett första steg i att skapa goda förutsättningar för tredjelandsstudenter att studera i Sverige.

Efter införandet av studieavgifter för tredjelandsstudenter har antalet utländska studenter minskat drastiskt. SFS har i sitt remissvar till kommittén för Cirkulär migration ställt sig bakom några rekommendationer som skulle underlätta för inresande tredjelandsstudenter, bland annat ett fördubblande av båda stipendiesystemen. Därför ser SFS positivt på budgetens förslag men menar att även det andra stipendieprogrammet bör utvidgas. SFS vill också framföra att antalet stipendier i förhållande till antalet inresande studenter kontinuerligt bör ses över och därefter tillföras mer pengar efter behov.

3.7 Forskning

Sammanfattning

I enlighet med forsknings- och innovationspropositionen från år 2008 ska resurserna för forskning ökas med ytterligare 1,1 miljarder kronor, varav 500 miljoner kronor till strategiska satsningar, 300 miljoner kronor till lärosätenas anslag för forskning och forskarutbildning samt 200 miljoner kronor till forskningsfinansiärerna för att stödja forskning.

Kommentar

SFS anser att en del av dessa medel ska öronmärks för att omvandla utbildningsbidrag till doktorandtjänster. Regeringen har ett tydligt mål att Sverige ska bli en världsledande kunskapsnation med en stark forskningskompetens. För att uppnå målet har resurserna för forskning höjts med närmare fem miljarder kronor sedan år 2008. En bråkdel av regeringens senaste satsning skulle räcka till att omvandla utbildningsbidraget till doktorandtjänster för landets alla doktorander. SFS menar att detta är det mest effektiva sättet att garantera högkvalitativ forskning vid svenska lärosäten och säkerställa att en forskningskarriär blir attraktiv för Sveriges mest framstående yngre forskare.

3.7.2 Kvalitetsbaserad fördelning av forskningsmedel

Sammanfattning

Regeringen föreslår att 300 miljoner kronor av universitetens anslagsmedel delas ut baserade på vissa så kallade kvalitetsindikatorer, på samma vis som år 2011. En utredning kommer inom kort att presenteras för regeringen med förslag på hur utvärderingar av kvaliteten i forskningen kan ingå som ett komplement i systemet för resurstilldelning.

Kommentar

SFS vill poängtera att anslaget är avsett att användas till forskning och forskarutbildning, men att den kvalitetsbaserade fördelningen av anslaget enbart baseras på forskningsindikatorer. I den kommande utredningen ska hänsyn tas till samverkan med omvärlden, den så kallade tredje uppgiften, men även där har saknas utbildningsmomentet. Riksrevisionen har tidigare konstaterat att det är svårt, om inte omöjligt, att uppskatta vilken andel av anslaget till forskning och forskarutbildning som används till själva utbildningsmomentet av forskarutbildningen. SFS befarar därför att ett ekonomiskt styrmedel i form av ett resurstilldelningssystem, vilket inte tar hänsyn till utbildningsmålet, kan äventyra kvaliteten i den svenska forskarutbildningen och därmed de disputerades möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

3.7.5 Jämställdhet

Sammanfattning

Vetenskapsrådet har fått i uppdrag att redovisa vilka insatser som görs för att öka jämställdheten och vilka effekter dessa åtgärder har haft. Rådet ska även utreda och redovisa effekterna av strategiska satsningarna på forskning

Kommentar

SFS välkomnar att regeringen ger Vetenskapsrådet i uppdrag att kartlägga vilka insatser som har gjorts gällande jämställdhet. Delegationen för jämställdhet i högskolan har delvis kritiserade hur de strategiska satsningarna missgynnade kvinnliga forskare. SFS hoppas att VR:s kommande redovisning leder till nya rutiner hos forskningsfinansiärerna för att säkerställa att alla forskare kan konkurrera på lika villkor när medlet fördelas.

3.7.9 Forskningsresultat ska komma till användning

Sammanfattning

Regeringen meddelar att lärosätena och dess holdingbolag ska erhålla särskilda medel för att underlätta för kommersialiseringen av universitetsforskning. Året 2012 ska 19 miljoner kronor avsättas för att bygga upp "idébanker" med forskningsresultat som forskare av olika anledningar inte driver vidare till kommersialisering. Från och med år 2013 tillförs 12 miljoner kronor. Vidare ingår en uppbyggnad av processer för att hitta potentiella samarbetspartners för kommersialiseringen.

Kommentar

SFS vill ta närmare del av förslaget och innebörden av den för doktorander och lärarundantaget. SFS vill påpeka att doktorander står för 40 % av den forskning som produceras i Sverige och att det är av yttersta vikt att en sådan idébank noggrant identifierar vilka forskare som har bidragit till forskningen.

3.6.4 Forskarskolor för lärare

Sammanfattning

Regeringen vill erbjuda förskol- och grundskollärare möjlighet att delta i utbildning på forskarnivå och att de inom en sammanlagd tid av högst två år och sex månader ska kunna uppnå en licentiatexamen. Statsbidrag utgår och motsvarar tre fjärdedelar av huvudmannens kostnader för lön under den tid läraren, respektive förskolläraren, deltar i utbildningen. Totalt omfattar satsningen 251 miljoner kronor under perioden 2011-2014, varav 80 miljoner kronor för utbildningsdelen.

Kommentar

SFS anser att möjligheten att anta forskarstuderande till licentiatexamen ska vara ytterst begränsad och bara tillämpas på den blivande forskarstuderandens initiativ. En licentiatexamen kan dock vara lämplig när forskarstudierna bedrivs inom ramen för den forskarstuderandes yrke. SFS menar att en forskarskola för lärare som enbart antar till licentiatexamen inte får betraktas som ett klartecken att tillämpa sådana antagningar inom andra områden.

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande m.m.

4.5.8 Schablonavdraget

Sammanfattning

Från och med den 1 januari 2011 höjdes schablonavdraget till 18 000 kronor för privatpersoner som hyr ut en privatbostad med syfte att förbättra utnyttjandet av det befintliga bostadsbeståndet. För att ytterligare förbättra utnyttjandet av det befintliga bostadsbeståndet föreslås nu en tredje höjning till 21 000 kronor.

Kommentar

Ändringen i schablonavdraget bör ses som ett tillfälligt och kortsiktigt stöd i den akuta situation som föreligger. Någon utvärdering av effekterna av ett höjt schablonavdrag har inte presenterats, trots att regeringen stegvis har höjt avdraget sedan år 2009. En översyn av effekterna bör göras omgående. SFS anser att den enda hållbara lösningen på den rådande bostadssituationen är att bygga fler studentbostäder samt billiga och mindre hyresrätter. Kortvariga andrahandskontrakt ger inte den trygghet som behövs. Det är viktigt att bostäderna som hyrs ut är av tillräckligt hög standard och att studenternas rättigheter som hyresgäster värnas samt att de skyddas från ockerhyror och från hyresvärdar som utnyttjar deras svagare ställning på bostadsmarknaden.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

3.7 Bostadsbidrag

3.7.1 Höjt bostadsbidrag i form av särskilt bidrag för hemmavarande barn

Sammanfattning

Bostadsbidraget i form av det särskilda bidraget för hemmavarande barn ska höjas med 350 kronor till 1 300 kronor per månad för ett barn, med 425 kronor till 1 750 kronor per månad för två barn och med 600 kronor till 2 350 kronor per månad för tre eller fler barn. Bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2012.

Kommentar

Se nedan.

3.7.2 Höjt bostadsbidrag till unga utan barn

Sammanfattning

Bostadsbidrag i form av bidrag till bostadskostnader till hushåll utan barn ska höjas så att bidrag lämnas med 90 procent, i stället för med 75 procent, av den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 1 800 kronor men inte 2 600 kronor, och med 65 procent, i stället för med 50 procent, av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 3 600 kronor. Bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2012.

Kommentar

Se nedan.

3.7.3 Höjt bostadsbidrag i form av en sänkt nedre gräns för barnfamiljers bostadskostnader

Sammanfattning

Bostadsbidrag i form av bidrag till bostadskostnader ska för barnfamiljer höjas på så sätt att den nedre gränsen för de bostadskostnader för vilka det lämnas bidrag till sänks från 2 000 kronor till 1 400 kronor per månad. Den nya bostadskostnadsgränsen ska gälla även för de föräldrar som är under 29 år och som inte får bostadsbidrag i form av särskilt bidrag. Bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2012.

Kommentar

SFS välkomnar en höjning av bostadsbidraget. Ca 20 % av studenterna får bostadsbidrag i dagsläget och bostaden är den enskilt största utgiften för en student. I dag finns det många svårigheter för studenter gällande bostadsbidraget. Det är svårt att kvalificera sig och till följd av snäva och snåriga regler är det också lätt att bli återbetalningsskyldig.

Bostadsbidraget ska enligt SFS fungera som ett stöd, inte som ett riskfyllt åtagande. För att få bostadsbidrag får studenten heller inte vara över 29 år, vilket tyder på en snäv bild av vilka som studerar och en avsaknad av insikt om studentgruppens heterogenitet. Därför anser SFS att studenter ska kunna kvalificera sig till bostadsbidraget oavsett ålder.

SFS efterlyser

- En generell höjning av studiemedlet motsvarande studentomkostnader samt en utjämning av fördelningen mellan låne- och bidragsdelarna av studiemedlet. SFS anser att bidragsdelen ska uppgå till 50 % av det totala studiemedlet.
- Kraftiga reformer av bostadspolitiken vilka möjliggör en satsning på utbyggande av studentbostäder. Regeringen meddelar att till följd av den ansträngda situationen för studenter kommer regeringen fortsätta undersöka förutsättningarna för ett ökat utbud av studentbostäder. Därutöver uppmuntras kommuner att upplåta mark för byggande av studentbostäder.
- SFS anser att avskaffandet av kårobligatoriet genomfördes utan att ge studentkårer och nationer tillräcklig tid för den verksamhetsomställning som detta innebär. Dessutom är det statsanslag som tilldelas kårernas verksamhet allt för lågt. Detta är ett spel med det så värdefulla studentinflytandet vilket på så väl kort som lång sikt riskerar att urholkas. SFS anser därför att studentkårerna måste tilldelas medel vilka är i paritet med det förslag som presenterades i utredningen om förutsättningar för ett eventuellt avskaffande av kår- och nationsobligatoriet. SFS vill betona vikten av en noggrann uppföljning av avskaffandets konsekvenser och uppmuntrar regeringen att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa fortlevnaden av ett starkt och oberoende studentinflytande.
- SFS anser att ett breddat deltagande inom den högre utbildningen har glömts bort som ett perspektiv i årets budgetproposition. Det är nödvändigt att i den högre utbildningen ha en studentpopulation som avspeglar samhället i stort. Därför anser SFS det vara viktigt att perspektivet om ett breddat deltagande beaktas i reformer på utbildningsområdet, för att därigenom skapa en öppnare högskola där alla kan ta del av den högre utbildningen på lika villkor.